

hető rövid időn jelentését adja be; másodsor az árvtartó pénztár mikénti megosztása tárgyában küldöttégi jelentés beküldése; harmadsor a házankénti köldülés eltörlése; negyedsor a vágóhid felállítás tárgyában.

A polgármester a kérdésekre tájékoztató fölvilágosítást adván, ez tudomásul vétetett.

Következtek a miniszteri leiratok: a korcsmai hitel megállapítása, az Argentina közársasági fűmői konszultáció kinevezése, a Debreczen-csegei vasutvonal előmunkálatainak engedélye, a Ludovica akadémia tanfolyamára irják ajánlása tárgyában melyek tudomásul vétettek.

Több megye átirata pártoltatott. A városi tisztviselők évnegyedes jelentése tudomásul vétettek.

Olvastatták a szervező bizottság véleményes jelentése az árvaszéki jegyzői teendőknél a jövő tisztújításig miként teljesítésére nézve, hogy t. i. Körner Adolf ki jan. 1 óta teljes megelégedésre végzi a teendőket a folyó évre 700 forintnyi jutalomban részesítették. Elfogadták.

Nagy Gusztáv községi bírónak fizetés emelés iránti kérvényére határozta a közgyűlés, hogy illetőnek fizetése a tisztújításig évente 200 forinttal emeltessék.

A színházi tűzbiztonsági szabályzat jóváhagyaték, kapcsolatban Magyar Gábor indítványára határozta a közgyűlés, hogy a színháznak összes ajtóit kifele nyílókká változtassanak át.

A helybeli lutheránus egyház részére 900 forint egyszerűen megfizetendőt.

A felvidéki magyar közművelődési egyesület támogatás iránti kérelmére határozta a közgyűlés, hogy 100 forinttal az egyesület alapító tagjai közé lép.

Kovács János helybeli festő részére évi 300 forintnyi segély megfizetendőt.

Az Andaházy-Szilágyi intézet pénzkészletét bizottságba az elhalt Vecsey Imre helyébe Kovács Sándor tisztviselőt ültetve választották.

Felolvasatták a csángók megvédelmeséről szóló jelentés, melyből értesült a közgyűlés, hogy Magyar Gábor és a bortmértársulat több ízben díjtalanul is megvédelmegettek a csángókat, miért is illetőknél jegyzői könyvi kivonatot szavatattak.

Több kisebb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés délután egy órakor véget ért.

A tiszta-eszlári ügy végtárgyalása.

Tizenhetedik nap.

Nyíregyháza, jul. 11-én.

A mai ülés végtelen izgatott.

Kezdetét a — tegnapi idővesztesség ki-pótlására — reggel nyolczkor vette. A még gyöngelkedő Gruden helyen Fejér Barna pótbíró, határozottan szemtikus egyen ül.

Ezen bírónak saját hallatunkra mondta tegnap Seyfert a Sóstón, midőn Fejér mosolygó arccal s alázatos magatartással sietett udvarlására, hogy „a t-eszlári tanuk mondták neki, hogy ők csak úgy beszélnek, a mint az urak mondják”. Mire Fejér azt felelte, hogy „Csak is az hisz a t-eszlári bűnügy lehetőségében, a ki a korral nem halad.”

Seyfert ma csöndesen viselte magát, de azt mégis megtette, hogy a Solymosinet leparancsolta, a neki az elnök által rendelt székéről s földre ültette.

Uj alakok vegyültek a tárgyalás men-

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Egy unalmas ember.

Ott kóborol naphosszat az aszfalton, kiálhatatlanul megbámulva monoclejával a járókelő hölgyeket, nem ter ki senkinek, a köszönéseket alig hogy elfogadja; — ha valaki hozzá csatlakozik — alig szól egy egy szót; legfeljebb a sétálókra tesz hangos megjegyzéseket, melyek többnyire illetlenek.

Azután betér a szivaros boltba. — Kérek szivart! — Milyent parancsol uram? — Ah, — még most se tudja minőt szoktam? — Nem emlékezem. — Ez boszantó; önnék azt már tudni kellene, hogy Mylarest szoktam venni! — Meltóztassék uram Mylares. — Fi done; — hiszen ez nem Mylares. — De uram, hogy is ne volna? — Gyalázat; ez mind nedves, — egy se ropog. — Sőt ellenkezőleg, — tessék — ez is kitünő száraz.

— Ugyan, nem elég nekem egy; — tizet szoktam venni. — Jó, kérem; majd válogatok tiz darabot. — Micsoda? hát ön azt hiszi, hogy én egy óra hosszat itt fogok ácsorogni. — Már is meguntam. — Adieu.

Megy tovább. — A nap melegen süt. — Betér a cukrászhoz. — Kérek fagyaltot. — Milyent méltóztatik parancsolni? ...

tébe. Horváth Géza tette tanuvalomását Dzurányi ellenében, de igen bizonytalanul beszélt, s úgy látszik, bátoratlan is volt egykori tanárai, a szakértőkkel szemben. Ezek közül Seuthauer úgy viseli magát, mint egy örült; szakértőtől kérdezi, aki csak tanu, hosszsan magyaráz, gorombáskodik és tukkiábálja az elnök szavát is, e mellett gorombáskodik dr. Treutlerrel és Horváth Gézával. Előbbi tagadja Seuthauer egy állítását, az utóbbi pedig végre megsokálja a dolgot s azt mondja Seuthauernek, hogy ő nem vádolt. Mire Seuthauer azt feleli, hogy „de lehet!”

Az erre támadt leirhatatlan zajból Seuthauer ur észrevehetette, hogy őt nem illeti meg az Eötvös Károly szerepe. Mihálikovics szakértő és Belki szintén erősen kikerdezik Horvátot, de tisztességes módon s úgy, hogy tárgyilagos kérdéseikből kitűnik, hogy valódi szakértők kötelesek kérdéseit.

Dzurányi ma szembe mondta Horváthnak és Hirsnek, a mit tegnap állított. Különbösen igen gyanus tanu; szerencsét keres, mint Barcza Dani. Mondta is Horváthnak B-Pesten, hová t-löki zsidók kísérték Eötvöshöz: „Nesz a lalaszszuk a jó alkalmat!” Horváth Géza pedig, a mint kedden d. u., Kovács P. Pál vaskereskedő ur boltjában, többek előtt azt mondta, miszerint négy t-löki uri tanu kész bizonyítani Dzurányi egy nyilatkozatát, mely szerint ő 10.000 forintért kész lenne bebizonyítani Eszter s a T-Dadán talált hulla azonosságát.

Eötvös azt hirdeti, hogy a végtárgyalás nem érhet befejezést Nyíregyházán. Lehet, hogy erre számít — de más bíróság delegálására valóban nem lenne ok. Legfőlebb töle és Seuthaueről vonatik meg a szó nem annyira tulbuzgóság, mint illetlen s provokáló maguk viselete miatt. Vajon elfog-e az, toloncoztatni, a kit ez a ket ember erzekekeny megbánt s ők kénytelenek a peren kívül elégtételt szerezni.

A mai, rendkívül látogatott tárgyalás d. e. S órákor vette kezdetét, hogy Gruden bíró tegnapi betegsége folytán szenvedett idővesztéséig nem légya pótolva. A beteg Gruden helyett Fejér Barna pótbíró látunk, ki a kihallgatottakhoz több kérdést intézett.

Először is Horváth Géza sebeszt hallgatták ki, részt vett a hulla első megsemeleléseben és segédkezett a boncolásnál. Valomamat trstózkodva adja elő, azonban a felvett jegyzőkönyvekkel egyezőtleg. A hulla lábán alól Szakolczay Julis által talált s Dzurányi által tegnapi lerajzolt forradásról azt látszik sejt-tni, hogy azt oda festették, mert előadása szerint az nem epen tulerős mosas után teljesen lemalott. A hulla kezén levő körmök szerinte igen szépek s jól tápláltak voltak, a hulla nem volt felpuffadva s maroknyifesték találtatott nem csupán a kendőben, de a benne levő papírban is.

A hozzá intézett kérdésekre azt válaszolja meg, hogy a hullának szaga nem volt, a láb kicsi s a lábujjak egymásra hajolvák, szeme nyitva, mert ő szedte ki belőlök az izsapat. A körmököt kivüle láttak E Nagy László kir. alügyész, a vizsgálóbíró és Liptai Jenő gazdatiszt.

Eötvös védő: Junius 18, 19 és 20-ikán

— Természetesen hideget! — Ó tudom kérem; — de vaniliát, ep-ret, sárga barackot; curaceaut, vagy narancs fagyaltot? — Hogyan? Ön azt hiszi, hogy én a három közül bármelyiket is szeretem? Szó sincs róla. — Citrom, chocolate es tutti-truttit akarok. — Bocsanat uram, igen sajnálom, de ma egy sincs ezek közül, hanem honap. — Ah, ez kiállhatatlan; vagy azt hiszi ön jó ember, hogy en itt holnapig várni fogok egy adag fagyalatra. — No persze... Isten önnel. — Tovább sétál. — Találkozik egy barátjával; a ki megkérdezi, hogy honnét jön? — Önnel alulról. — És hova? — Arra felfelé. — Tehát fel-alá sétálgatsz? — Nem én. — Nos? — Jaj, unalmas fráter hagyj békén. — Servus. — Jól van. — Folytatja a bummlerozást. — Egy jámbor falusi atyafi megkérdezi tőle, hogy melyik boltban kaphat koci kenőcsöt? — Furcsa; — azt csak gondolhatja, hogy nem a cukrásznál. — Tudom tekintetes uram, hanem... — Én nagyságos vagyok! — Engedelmet kérek, de... — Bocsanatot kérjen, ne engedelmet! — Bocsanatot kérek, de ha lenne szives... — Menjen az ördögbe, unalmas ficzkó. — Azt is ott hagyja a faképnél, s a sör-csarnokba siet.

való működésének volt-e valami hivatalos színeze?

Horváth Géza: Felkértem arra, hogy a boncolásnál segédkezzék. Epen Zoltán s. szolgabírónál vacsorált, midőn jelentésével megérkezett a t-dadai jegyző, s irásba foglalta e jelentést. Tanu hivatalos esküt nem tett. A hulla színet feketés sárgának, az az sötét vörös színűnek jellemzi, s csupán a belekben tapasztalt mérsékelt felpuffadást. Nem emlékszik arra, hogy Szakolczay Julcsa figyelemzetetett volna valakit a lábán levő forradásra.

Következnek a szakértők, köztök a Seuthauer Gusztáv kérdései. Ezek egy részét az egész közönség ele nem hozhatjuk, egy részük pedig egészen szakszerű levén, a kérdezőknek inkább külső lefolyását óhajtjuk vázolni.

Seithauer szakértő kérdi tanutól, van-e arról tudomása, hogy nem rég egy négy év előtt eltemetett nő körmei teljes egészben találtatnak?

Horváth Géza: Nincs tudomása. Nem emlékszik arra, hogy a t. dadai hulla ujjain talált körmök eltűnésére valami gyanuja lehetett volna.

Seithauer: De „barátom” (igy!) az nem úgy van; ne tessék mondani, hogy nem emlékszem, hanem valija be, hogy nem voltak.

Elnök: Kérem ez tanu. Tessék úgy intézni a kérdéseket, a mint tanukhoz szokás.

Seithauer: Jól van. Hogy van az, hogy Treutler nem mondta, hogy ön a körmököt tapintotta. Tudja ön, hogy van a körmök alatt körömágy, mely összetevészető a körmökkel? Tudja ön, hogy tévedhetett?

Horváth Géza: Lehetetlen, hogy a kinek ép esze és ép szeme van, ne ösmerne rá a körmökre.

Seithauer: Nekem is van eszem és szemem és megis tévedhetek.

Horváth Géza: Csak hogy itt a körmök messze kinyultak az ujjakról.

Seithauer: Akkor hogy történt mégis, hogy a körmök kinyultak? Különbösen megbocsátanám, ha ez lenne a legnagyobb hiba, melyet a szakértő jegyzőkönyvben elkövettek.

Horváth Géza: Látta a körmököt vagy 30—40 tanu.

Seithauer: Ah! ez er nem tesz ki egy szakértőt! — Figyelmeztetnem kell arra, hogy vannak áztatott hullák, melyek hosszú hajonál fogva a víz színe alatt maradnak s egyszerre felbukkannak Van e tudomása ily hullákról?

Elnök: Kérem, tessék csak is ténykérdéseket tenni.

Seithauer: Nagyon a dologra tartozik, ki a hibás, ki nem; én azért, hogy tudatlanságukat felderitem, én az urakat menteni akarom.

Horváth Géza: Engedelmet kérek, én nem vagyok vadlót.

Seithauer: De lehet! Erre leirhatatlan zaj keletkezik. Dr. Trautler közbekiált: Minket nem vadolnak csalással, becstelés emberek vagyunk s nem minket vettek meg Kérem az elnök urat, mentse meg ily szemtelenségtől!

Elnök: Felszóltam a tanur urat, tartózkodjék attól, hogy a tanukra megjegyzéseket tegyen. Majd ha arról lesz szó, ki a hibás, előadhatja véleményét.

Seithauer újra kimerítő előadást tart a vizbefut hullákról.

Elnök: Kérem, a tanu nem áll rigorozum előtt.

Seithauer: Volt-e a hullának tyukszeme? Könnyen kihullhat és minő volt az?

— Mi van özsonnára? — Retek — vajjal, sonka, sajt, szalámi és sütemeny. — Más nincs? — Egyebbel nem szolgálhatunk. — Szegyeljék magukat. Adieu. — Ismét az utcán van. Csinos karsu fiatal hölgy halad el mellette. — Ejnye, ejnye, — ni, ni, ni! — ma foi csinos kis teremtes. — Megy utána. — A lányka a sétatnyhez er, leül egy padra és olvasni kezd. — Melleje ül; köszönti a lánykát, a ki fülig pirul. — Nagysád, én Titkos Aladár vagyok. — Örülök. — Nagyon érdeklődöm Nagysád iránt. — Bocsanat uram, ha beszélget nem tudok olvasni. — Talán lenne kegyes Nagysád a könyvet feire tenni. — De uram, én olvasni jöttem ide. — És mit olvas Nagysád? — Regényt. — Szabad címzet tudnom? — Péter — Péter. — Ponsontól? — nemde? — Dehogy is attól; — Jókaitól. — Aha, ismerem, — olvastam, nagyon unalmas. — Sajnálom Uram, hogy oly rossz izlése van, de most már iesz szives olvasni hagyni. — Óh, én kitünően érves magamat Nagysád közelében; s ha már mindenáron olvasni akar, úgy talán lenne kegyes fennhangon olvasni. — Ah uram; ez mégis sok! Maradjon tehát ha úgy tetszik, s inkább én megyek.

Horváth Géza: Volt. Olyan, mint a közönséges tyukszemek — mintegy lencse-nagysága. Ezután Seithauer további kérdéseire azt feleli, hogy ő nem volt ott szakértő.

Seithauer: Akkor talán Trautler (igy) fog felelhetni.

Trautler felelni készül. Elnök közbevig: Elnök: Ismétellen kérem a tanur urat, tessék ténykérdéseket tenni.

Seithauer: A méh es petefészkekről sem mit sem találok feljegyezve, pedig egy nőszemelynek életkora leginkább ezekből határozható meg. Hogy van ez?

Horváth Géza: Erre nézve tessék a szakértőkhez felvilágosítást fordulni.

Seithauer: Trautler meg azt mondta nekem, hogy ő a boncolással nem törődött s bizta Horváth Gézára!

Dr. Trautler: Ezt tagadom!

Seithauer: Milyen volt ez a méh?

Horváth Géza: Reudes.

Seithauer: Ez sem mi. (Igy.) Mily nagy volt a méh? Milyenek voltak az „Eszter” lábán levő hegek?

Horváth Géza: A méh lágy volt.

Seithauer: A lábujjakat...

Elnök: Kérem, erre még rá fogunk jönni.

Seithauer: Perczig sem forgott fenn kétegy a hulla régi volta iránt?

Trautler: Nem.

Seithauer: Előbb okadatolták a jegyzőkönyv pontjait, s aztán szerkeszték a jegyzőkönyvet?

Horváth Géza: Elöttem nem okadatolták. A mint egy testrészt megvizsgáltak, azt rögtön diktálták és én irtam.

Seithauer: Mi volt maga szerint a hulla lábán levő folt? Iszap?

Horváth Géza csak azt mondja, hogy e folt a mosás után eltűnt.

Seithauer: Dzurányi azt mondja, hogy nem iszap volt. Ujra bő prelekcziót tart tanulnak, a miért elnök ismétellen reidreutasítja.

Következnek Mihálikovics és Belki egyetemi tanárok s szakértők kérdései. Higgant, tárgyilagos modorban folynak s epen azért ha a hulla azonosságában vagy nem azonosságában vetett hitet nem is változtatják meg, de megjegyzék arról, hogy tanu vagy bátoratlan egykori tanáiraival szemben, vagy nem áll biztos tudományos alapon. Mihálikovics kérdései a hulla generikus részeire vonatkoznak, Belki pedig a szemre s körmökre vonatkozólag kerdezi.

Elnök: szembesíti Dzurányit és Horváth Gézát s a vallomásaikban levő eltéréseket sorolja elő. Dzurányi szerint p. o. a holttest karján levő kendő lazan állott, Horváth Géza szerint szorosan.

Dzurányi helyreigazítja tegnapi vallomásának egy részletét; nem orosz, de egy nap-számos huzta le a hulla karjáról a kendőt. Allítja, hogy a hulla lábán levő nyom a mosás után is megmaradt. (Tanu eadig — lab-baja miatt — folyton ülve beszélt, most mindvégig áll s heves sendobog lábával.)

Horváth Géza e kérdésben hivatkozik atyja dr. Horvát Karolyra és dr. Kis Jenőre.

Dr. Kis Jenő: A lábán szenny folt volt látható, melyre figyelemmessé tettem. Minel jobban mostuk, annal jobban távozott, úgy hogy a boncolás alkalmával már nem is volt látható.

Dzurányi: Nem emlékszik arra az orvos ur, hogy velem egy a hulla lábán látott forradásról beszél?

Fejér Barna pótbíró: Ez lehetett a forradás is.

Dr. Kis Jenő: Az egészen más jelentéketelen valami ez egy a 3—4 uj közötti alig miliméternyi vonal, míg a

— Hova méltóztatik sietni? — Haza. — Tán elkiserhetem? — Keszonöm, felesleges. — De kérem én raerek. — Elhiszem uram, de inkább megyek egyedül. — Tán csak nem rendez vous-ra siet? — Kikerem magammak. — No jól van, jól; hiszen nem kutatom; csak menjen Nagysád. Csokolom kis kezét. — Isten veie. — Apropos! — nem kölcsönöznő Nagysád holnapig azt a könyvet? — Sajnálom nem az enyém. — De hát kié? — Egy barátómé. — Talán az kölcsön adná. — Nem tudom. — Elmegyek hozzá. Hol lakik? — Azt sem tudom. Jó napot. — Adieu. — Az unalmas ember a faképnél marad. Leül a padra és bámulja a semmit. — Kis fiu jön hozzá, s megszólítja: — Bácsi kérem... — Én nem vagyok a te bácsid. — Ténsur kérem... — Én nem vagyok ténsur! — Kérem szépen, sétálni voltam a mamával és eltevedtem tőle. — Nem látta bácsi a mamát? — Mondtam már, nem vagyok bácsid, meg aztán hogy ismerem én a te mamádat? — Olyan kővér a mama, aztán szürke ruha van rajta, meg a kis testvéremet vezette. — Az már más. — Epen most ment arra felfelé balra, és ott jobbra kanyarodva a

tanu állt tőlag a dődött. jegyzőkönyv Elnök, vonalat. Dzurányi barátság. Dr. Kis Fejér B tanu a rán Dzurány Dr. Kis Dzurány za ur is! Elnök: litása mellett Jelentés pont d. e. l. tárgyalást. A tárg Horváth asztalén Horváth ur! Seith t argyalá s értett. utalt. Ké janak vil lönben a ményei l ság részről. Elnök: tem a tan Horváth ót szava felszólít vül kívül ves Elnök: figyelmé hogy has is óvakod. Seithau sere azonban Folytatja Kihallgat szolgabíró segitette s szigorló orvos gaita. Azt val dagadva, es ig vs erintette. tek, es egy e küldöttség a y 144 vagy 147. A hulla szeme valija, hogy m jaból a deszka Julcsa kezébe utána Solymo meglatta rogtó ó mondta is u gáenak! be. Gáborné b sinének, e nem, fogak ez az Eszt Elnök: H mondta volna e Solymosinet lát nem is l Szucs Jan ban va us d Belki Jan gajta tanuk ujjakat, melyek hasonlónak osin hogy a h u nek nyilva Ezzel a zanak s Horv d. u. pont 10 kyszok mellett csak fucska eszembe, nem vany; — nem nem rózsaszín tyát vezetett — A kis fiu az unalmas bá — Igazán kérdezőskodik; vagyok én, va hogy nem szán Mergelelv haza. Beront a sz aután körülmez Az inas be — Jean! — ez? Mit mondt — Hogy k — Nem az — Hogy t — Nem az — Hogy a — Azt sen — Hogy h dobjam ki. — Azt is — Hogy a — Azt is, — Igen, h — Meg na — Hogy t — Ju, ju, ju Már látom, hog engedelmeskedik Jean, hogy en b en beszélhetek e

Horváth Géza: Volt. Olyan, mint a kö- es tynkszemek — mintegy lenese-nagy- Eutan Seithauer további kérdé- zt feleli, hogy ő nem volt ott szakértő. eithauer: Akkor talán Traitler g felelhetni. Traitler felelni készül. Elnök közbevág: nök: Ismételen kérem a tanár urat, nykereseket tenni. eithauer: A méh és petefészkekről sem talalok feljegyzése, pedig egy nősze- elekorra leginkább ezekből határoz- g. Hogy van ez? rváth Géza: Erre nézve tessék a hhoz felvilágosításért fordulni. eithauer: Traitler meg azt mondta hogy ő a honczolással nem törődött s rváth Gézara! Traitler: Ezt tagalom! eithauer: Milyen volt ez a méh? rváth Géza: Rendes. eithauer: Ez sem mi. (Igy.) Mily nagy h: Milynek voltak az „Eszter- ső hegek? rváth Géza: A méh lágy volt. eithauer: A lábujjakat... nök: Kérem, erre még rá fogunk eithauer: Perczig sem forgott fenn ké- huila régi volta iránt? Traitler: Nem. eithauer: Előbb okadatolták a jegyző- pontját, s aztán szerkeszték a jegyző- rváth Géza: Előttem nem okadatolták, gy testrészt megvizsgáltak, azt rö- g- iták és en irtam. eithauer: Mi volt maga szerint a g levő folt? Iszap? rváth Géza csak azt mondja, hogy e sas után elunt. eithauer: Dzurányi azt mondja, hogy v volt. Ura fő prelekezőit tart ta- ért elnök ismételen reidreutasítja. ekezik Mihalkovics és Belki egye- k s szakértők kérdése. Higgant, s moioriban folynak s épen azért szoboztatásában vagy nem azonosas- g hitet nem is változtatják meg, de a arról, hogy tanu vagy batoratlan baráival szemben, vagy nem áll biz- nyos alapon. Mihalkovics huila generikus részre vonatkoz- t pedig a szemre s kör- onatkozolag kerdezi. e szembesíti Dzurányit és Horvát vilomasaikban levő eltéréseket so- Dzurányi szerint p. o. a bolttest kéndő lazan állott, Horváth Géza van. nyi helyreigazítja tegnapi valloma- reszletet: nem orosz, de egy nap- ta le a hullá karjáról a kendőt. a hullá lábán levő nyom a mosas maradt. (Tanu eddig — tab- ett — folyton ulve be- st mindvégig álls heve- g lábaival.) Géza e kérdésben hivatkozik atya karolyra és dr. Kis Jenőre. is Jenő: A labon szenny látható, melyre figye- ettek. Minel jobban mos- al jobban távozott, ugy honczolási alkalmával is volt látható. nyi. Nem emlékszik arra az orvos em egy a hullá lábán látott forrá- g? Barna pótbíró: Ez lehetett a for- s Jenő: Az egészen más jelentek- ez egy a 3-4 ujközötti imeternyi vonal, míg a

tanu általemlített patkó állí- tólag a nagy új bűtykénél keze- dött. Oly kicsi vonal, hogy a honczolási jegyzőkönyvhbe fel se vettük. Elnök, (Dzurányihoz): Ön színezte is e vonalat. Dzurányi: Ez a vonal lehetett, a mit én barnának mondtam. Dr. Kis Jenő: Világos vonal volt. Fejér Barna pótbíró Dzurányihoz: Érezte tanu a ranczait is? Dzurányi: Igen. Dr. Kis Jenő ezt tagadja. Dzurányi: Vehette azt észre Horvát Gé- za ur is! Elnök: Tehát megmarad minden tanu ál- lítás mellett: Jelentéktelenebb mozzanatok után elnök pont d. e. 11 órakor felőrára felfüggeszti a tárgyalást. A tárgyalás 1/2 12-kor megkezdődvén, Horváth Géza tanu az elnöki asztal elé lép. Horváth Géza: Nagyságos elnök ur! Seithauer tanár ur engem a tárgyalások folyamában meg sértett s a vádoltakk padjára utalt. Kérem ötfelzólítani vád- jának visszavonására, máskü- lönben a sértésnek következmé- nyei el lesznek. (Helyeslés a haligató- ság részéről.) Elnök: Én már figyelmeztet- tem a tanár urat. Horváth Géza: En azonban kérem ö t szavainak visszavonására felszólítani, máskülönben a terem- en kívül veszek magamnak elégtételt. Elnök: Ismételen, hogy már figyelmeztettem a tanár iránt, hogy hasonló eljárástól jövőre is óvakodjék. Seithauer válaszolni készül, elnök inté- sere azonban leül. Folytatják a tanuk kihallgatását. Kihallgatott még Szücs Janos, a ki a szolabíró szemle alkalmakkor a sirt felánni segítette s ugyanakkor Horváth Géza — szigorló orvossal a hullát a sirtban megvizs- gatta. Azt valja, hogy neki részei ki voltak dagdva, és igen piszkosak voltak, de az orvos érintette. Egy vesszővel a hullát megmér- tek, és ugy emlékszik, hogy a sirt körülálló küldöttge a vesszőt mérte meg mértékkel s 144 vagy 147 centiméterre határozták meg. A hullá szemeit ő feketeknek állítja és azt valja, hogy mikor a hullát megmértes czei- jaból a deszkára kitétek, előzőr Szakolczay Julica kezében meglátta rögtön a hullánál utanna Solymosi néze meg. Ennek kezében meglátta rögtön a hullánál levő kendőparját s ő mondta is neki, hogy „fogadja a hullát ma- gának!” bevallja, hogy Solymosi Gáborné is azt a hullá Solymosi- sibenak, eszavakkal: Edes né- nem, fogadd el a tiédnek, mert ez az Eszter! Elnök: Hogy lehet az, hogy oly asszony monda volna ezt, a ki a hullát nem is látta! Solymosi Gáborné kijelenti, hogy a hullá nem is látta! Szücs Janos tanu látható zavar- ban van s nem felel. Belki Janos egy szeszés üvegben mutog- atja tanunak kikészített körö mneküli ujjakat, melyek közül egyet a hullá ujjaihoz hasonlónak osmer fel, d a czára annak, hogy a hullá ujjait körömök se- nek nyilvanítja. Ezzel a tárgyalás — jelentéktelen mo- zzanatok s Horváth tanu megesketeése után — d. u. pont 1 órakor véget ért.

nyoszk mellett délkeleti irányba tért. — Siess csak füeska utánna; — csakhogy most jut eszembe, nem kövér asszony volt, hanem so- vány; — nem is szürke ruha volt rajta, ha- nem rózsaszínű és egy közös kis piucsi ku- tyát vezetett — nem a kis hugodát. A kis fiu majd sirva fakad; s otthagya az unalmas bacsit, a ki haragosan mormog: — Igazán furcsa; — mindenki tölem kérdezősködik; — hat „Auskuhts Bureau“ vagyok én, vagy micsoda? Nem is hiszem, hogy nem szándékosan boszantanak. Mergelődvé kelt fel a padról s megy haza. Beront a szobába, elővesz egy cigarettet, azután körülnéz s dühösen cseuget. Az inas belép. — Jean! Micsoda hallatlan reudetienség ez? Mit mondtam ma reggel? — Hogy készítem ide estére a frackot. — Nem azt. — Hogy töltsék tintát a tartóba. — Nem azt. — Hogy az ablakokat nyissam ki. — Azt sem. — Hogy ha a szabó idejön a számlával, dobjam ki. — Azt is, — de még valamit mondtam. — Hogy ne füstöljem teli a szobákat. — Azt is, — de mást is. — Igen, hogy rakjak légyaprost. — Még mást. — Hogy tisztítsam meg a vívőkardokat. — Jui, jui, jui!!! — Nem azt, nem azt. Már látom, hogy én itt hiába beszéltek, nem engedelmeskedik senki; vagy azt hiszi maga Jean, hogy én bolond vagyok? — Ja persze; én beszélhetek egész napon át, rám se hall-

Nyiregyháza, jul. 11. (A „Debre- czen“ saját tudósítójától.) A tárgyalá- sok ezental reggel 8-kor kezdődnek. Feljelentés tétett az iránt, hogy Horváth Géza- nak vanna adatai az iránt hogy Dzurányi nem meggyő- ződesből vallott.

Helyi hírek.

* A mai közgyűlésen Komlóssy Arthur bizottsági tag felszóllalt azon tanácsi előter- jesztésnél, mely az evang. egyház részére 900 forintnyi segélyt javasol, hogy ez összeg ki- adása azon feltételhez köttessék, mikép neve- zett egyház tartózkodjék jövőben tót és német isteni tiszteletet tartani, minthogy ez egy- házának épen egyik főfeladata és hivatása nemzetiségünk megóvása érdekében egyensu- lyozni a német és tót hitközségeket. — Sajnáljuk, hogy a közgyűlésen nem akadt, ki ezen mindenesetre fontossággal bíró indítványt támogatta volna, mert ámbár nem lehet sen- kinek valamely hitfelekezett vallási törvényeibe, vagy bevett szokásaiba beleavatkozni, de bo- csánatot kértünk, sz. kir. Debreczen város kép- viselő testületéhez igen illetlen kimondani, hogy minden hitelvbe való beavatkozástól tartó- zódik ugyan, de minden olyan mozgalmat, le- gyen az egyházi vagy társadalmi, mely a ger- manizálást célozza, kárhoztat s épen ezért, midőn ily tekintélyes segélyösszeggel járul a helybeli evang. anyaegyház fenntartásához, el- varja, hogy ezen egyházban az istenitisztele- tet és ezzel kapcsolatos szertartások jövőben magyar nyelven végeztessenek.

* Gyászír. Mely fájdalomtól megfőve tudatjuk feledhetetlen emlékeztető jó férjnek és edes atyának nehaj polgár P a p p J ó z s e f n e k folyó hó 11 en hosszas sze- vedes után, reggeli 6 órakor, életének 70-ik s boldog házasságának 33-ik évében, bekövetke- zett csendes elhunytat. Földi részei ma tete- tek örök nyugalomra. A boldogultnak bana- tos özvegye: Özv. Papp Józsefné, szül. Zágonyi Sára és gyermeke József.

* Czegléd utca végen — hál' istennek megint csond uralkodik. A majom-sziuház, melyre nem jó estek jartak, már Kassan tart- ja előadásait, így elhunult a zene, a kutya uatás s a majom larma és a taps. De ott ma- adt a bódé, állítólag azért, mert vár meg egy társulatot, mely a júliusi esték, unalmát eluzni próbálja, de mások hite szerint csak is azért, hogy ama bizonyos czeglédutcai kut- bódé ne állott legyen 14 év óta hiába egyedül.

* Elek Lajos főiskolai tanár ur lapunk- nak azon ígérteit tette, hogy a középiskolai tanáregyesület közgyűléseiről szives keszse- ggel fog lapunknak tudósításokat küldeni; ez ígérteben bizva, külön tudósítót a mai közgyű- lesre nem is küldöttünk. Nevezett tanár ur azonban ígérteit — hisszük hogy felerült akadályok miatt — ma de után 5 óráig sem váltotta be: így a középisk. tanáregyesület mai közgyűléseiről legnagyobb sajnálatunkra ma tudósítást nem adhatunk, a miért is a t. kö- zönség elnevezet kerjük.

* Zene. Vilmos Lajos kitünő hírű vendéglőjében, holnap, pénteken este, az Oláh Jozsi kedvelt zenekara fogja a közönséget mulatattni. A derek tulajdonos, minden igye- kezetet oda irányozza, hogy a közönség ígé- nyeit ezuttal is teljes mértékben kielégítse.

* A hus ára mátlól kezdve 18-ig követ- kező: 44 kr Rácz Györgynél czegléd-utca 2599 sz. alatt. 46 kr Rácz Györgynél rózsá-

tér 6 szám alatt. 48 kr Erdélyi Jánosnál ró- zszatért 3. hatvan utca 1519 sz. alatt. 50 kr Gyarmati Istvánnál mester-utca 1442. varga- utca 2238 sz. alatt. pfa.-utca 970 sz. alatt. Magyar Gábornál czegléd-utca 55. dedó-utca 125. mester-utca 1113 sz. alatt. Rácz Györg- nél csapó-utca 10 sz. a Erdélyi Jánosnál rózsatér 15 sz. alatt. Erdélyi Ferencznel mik- lós-utca 2070 sz. alatt. Minden többi bejelen- tett meszárszékekben pedig 52 kr. Debreczen város kapitányi hivatala.

* „Piroska csárdás.“ A legközelebb megtartandó fényes táncmulatságon ily című csárdással fogunk megismerkedni. E csárdás helyi termék és mint ilyen, legelőször is a M a g y a r i testvérek zenekara által lesz be- mutatva.

* Katona zene lesz ma este a „Bika“ előtti terena a következő műsor mellett: „Bou- vard“ induló Langertől. II. Rákóczy Ferencz fogsága, nyitány Kéler Belától. Keringő Straus- tól. Kettős az „Afrikai nők“ Meyerbeertől. Valerie Gavotte Komocásól. Taunhanser in- duló Wagnertől. Mazur-polka Kanlichtól Egy- veleg Girofle-Girofla-ból. Szombaton a t a k a r o d ó katonazenével ténünk.

* Megfűtés. Közlebbi számrejtvényű- ket megfűtetek Uri Juliska és Zsuzsika.

— A választókhöz. Figyelmeztetjük a választó polgárokat, hogy a jövő évi általá- nos képviselő választásokra szóló ideiglenes választási névsor július hó 5-ik napjától 15-ig a városháza kistanács-teremben közzéle- ri van tve. Ugyanezen határidő alatt mindenki beadhatja akar a jogtalan kihagyás mellett, akar a jogtalan felvévés ellen reklamációját. Annnyival is inkább figyelmeztetjük a rekla- mációkra a választó polgárokat, mert a ta- valyi reklamációk is a helybeli központi vá- lasztmány által tömegesen el lettek utasítva, és csak a budapesti m. kir. Curia által let- tek igazságosan elintézve.

Hazánk s a külföld.

— Az asszony boszúja. Kar bli- g e r Karolyne egy idő óta észrevette, hogy férje mindinkább hidegebb lesz iránta. Midőn az asszony emek okát kutatta, megtudta, hogy férje hűtlen lett hozzá és más nőnek csapja a szelet. Harblinger né aztán kitudta, hogy férje hol szokott összejönni kedvesével. Hogy magát megboszulja, paprikát és egy töltött revolvért vett magához és midőn terje tegnap este hazulról távozott, nem sokára utána ment és éjfel után 2 órakor épen akkor találkozott férjével, midőn az kedvesével Budán a var- bazár közelében egy kávéházból karöltve ki- jött. A megcsalt asszony ekkor előzőr a pap- rikát szorta terje szeméi közé, azután a re- volverral akart ráloni, de egy gyorsan oda érkezett rendőr meggátolta ebellei szándéká- ban. A férfi kedvese megszökött, Harblinger a Rókusba szállították, nejét pedig letartó- zatták.

* A kholeráról a következőket jelentik Alexandriából: Mult vasarnap egy euró- pai utazó, ki oly vidékről érkezett ide, ahol a járvány nem pusztított, megbetegedett és tegnap meghalt kholerában. Damietében igen szomorú jelesek mutatkoznak. Tegnap 98 ember halt meg, s a megbetegedettek száma tizenhatszázal nagyobb, mint tegnapelőtt. Az egészségtügyi tanács egy odautazott hivatal- noska nagyon kedvezőtlenül nyilatkozik a vesz állásáról s előadása hiteles, a mennyiben az illető mindjárt a járvány kezdeten ott volt a helyszínen s így alkalma volt a pusztításról közvetlen tapasztalatokat szerezni. Damietében minden összejártott a járvány gyors terjedé- sére. A vidék igen egészségtelen, s így maga a levegő is nagy befolyással van a vesz elő- mozdítására. A benszülöttek szegényebb osztá- lyai közt leirhatatlan piszkosság uralkodik. Ezek a szegény emberek nyomorultan táplál- koznak. Orvosokban s gyógyszerekben nagy a hiány. Damietében, amelynek 30,000 lakosa van, csak egyetlenegy gyógyszeriar áll fenn, s ez is igen primitív módon van felszerelve. Mikor a ragály pusztítani kezdett, a forráság szokatlan nagy volt. Mindezen tényezők össze- működtek a járvány pusztítására, a ragály növesztésére. Százan meg százan haltak el a megbetegedettek közül, mert nem volt kézel semmi segély. A többi helyiségekben, melye- ket a ragály meglátogatott, a helyzet nem oly borzasztó ugyan mint Damietében, mindamel- lett vannak egyes vidékek, hol a veszely igen komoly. Mansurahban a járvány igen makacs- nak mutatkozik, legutóbb ismet 23 egyén halt meg és 37 ember fekszik reménytelenül. — Port-Saidban és Suezben tegnap sem fordult elő egyetlen egy haláleset sem, 28 ember meg- betegedett. Damianur s Zagazig helyiségek- ben, melyekben a ragály nagy mértékben kez- dett mutatkozni, csak 10 könnyebb beteg van, s az ott működő orvos, dr. Winkler, ezen ese- teket nem tartja veszélyeseknek. Samanud és Schirbin helyiségek a vesz behurcolását ven- dégyszeretettük köszönhetik, mert a Damiet- től érkező menekülőket barátságosan fogad- ták, most azonban igen keményen meglakol- nak könnyelműségükért. Legutóbb ismet 9 em- ber halt meg, és jelenleg 14 ember fekszik betegben. Állapotuk igen agasztó. Eddig kö- rülbelül 4700 európai hagyta el Egyiptomot.

— De kérem szépen, annyi mindenfélét tetszett mondani, hogy már nem is emlékezem. — Ugy? Nem emlékszik? Nagyon szép. Tehát én csak beszéljek és lármázok s ha arra kerül a sor, hogy teljesítette-e a mit mondtam, akkor elégedjem meg azzal, hogy nem emlékszik. — En ma reggel mondtam önnek valamit, és ön nem tette azt meg. Mi volt az a vatami? Mi volt az?

— De kérem, már nem tudom. — Nem tudja? No jó! — Tehát én azt mondtam önnek, hogy készítsen gyufákat a tartóba. Ugy e azt mondtam? Mi? Es ön ezt szépen elfeledi. Soha ilyen reudetlen embert nem láttam. — De kérem szépen, hiszen ott vannak a gyufák. — Ott vannak? Hol vannak? — Itt vannak kérem a tartóban. — A tartóban? Az már más. Jól van Jean, hiszen tudtam én, hogy maga rendes em- ber, csak kissé zavarba akartam hozni. Most mehet.

— Jean távozik; — az unalmas ember pe- dig cigarettre gyujtva — végig nyújtózik ottmanján s azon tőri az esztét, hogy ugyan mikép lehet az, hogy minden — de minden — olyan unalmas.

Heyder Ödön.

Legujabb.

Nyiregyháza, július 12. (A „Debre- czen“ saját tudósítójának távirata.)

Kiss Jenő szakértő jelenti, hogy a szol- gabíróval felvett hullaszemle jegyzőköny- vek eltéréseinek oka az, hogy a hullát

először sőtötben látták, Ezután az or- vosi jegyzőkönyvek olvastatnak fel. Scheuthauer szakértő jelentéséinél a haligató közönség tüntetőleg hagyja el a termet.

Iható arany. (Vége.)

A régiek szerint minden anyag öt lénye- ges részből állott, tudniillik a négy elemből: föld, víz, tűz, levegőből s ama legfinomabb lényből, mely mintegy az élettelen tárgyak lelkét képezte s quinta essentia (ötödik lénye- ges elem) nevet viselt. Midőn a bort lepáro- logtatták, előzőr s quinta essentia — amit ma spiritusznak, szesznek nevezünk, — azu- tán a víz jött létre. Nagyobb hevítésnél kát- rászertű éghető anyag — a tűz — állott elő s a katalanban még hamuszérű üledék is ma- — föld, vagy az ugynevezett lapis philosopho- rum. A borszeszből kifejlődő gőzök képez- tek a levegő elemét. A bor destillációja által tehát, a négy elemnek megfelelő alkatrezen kívül az ötödik alkatrez is meg volt, mely- nek aqua vitae nevet adtak. Hasonló módon igyekeztek eljárni az arannyal is. A finom porrá tört aranylemezeket kilenczszer vagy tizszer desztilláltak a szert, holdtöltekor pe- dig az arannyal együtt fűz lótrágyába beas- ták az ezen csodaszert tartalmazó edényt — s e szerint azt hitték, hogy az arany „lelke“ a bor quintessentiájába átment s így létrejött az „a.u.um potable“ (iható arany), mely nem tartalmaz aranyanyagot s nem merges mint a választó viz által feloldott arany.

Az újabb vegytan ez italban aligha ta- lálná nyomát az aranynek, de a régiek meg- voltak győződve, hogy az így készített ital aranyban benne van az arany összes „erénye“, még inkább, mint a választó viz által feloldott aranyban, mivel itt az anyagon erőszak tör- tent. Legjobbának tartották a készületek szá- mára a tiszta piros bort, de a mellett külön- fele fűszert s más tárgyakat is adtak hozzá, többek közt rhabarbarát, szandalfát, aloet, mézet és czukrot, ugy hogy az valóságos lu- kőr volt.

E készületek közül még tiszta aranyat is adtak be, finom porban, amint annak már az 1000-dik év körül élt arab orvos és bölcsesz Ibn Sina Ab.cenna irataiban is nyomait talál- juk. Az ily kevérek azután csalhatatlan volt s csodaeórelv bírt, nemcsak a haldoklókat kel- tette uj életre, de a már meghaltakat is fel- támasztotta, ha még istentől kiszabott idejük el nem érkezett; s egészséges ember életét pedig képes volt száz évnel továbbra ki- újítani.

Az iható aranyat valóságos aranyon ki- vül még drágakövekből, gyöngyökből és korál- koból is készítették oly módon, hogy a finom porrá tört tárgyakat borszeszből desztilláltak. Készítették még lepároltással által iható arany színmezőből is. Két hordó mézőből alig ke- reült ki egy fél liter quinta essentia, mely az- tán csakugyan aranyat ért, mert szörnyű drága volt.

Brunschweig számítása szerint a mezen kívül szükséges volt ehaz egy pint piros bor, harmincz forint áru arany es egy évi munka.

Az ily drága szerek természetesen csak nagyon gazdag emberek szerezhettek meg, s ezért az emberi nyereszk desi szellem es le- leményesség arról gondoskodott, hogy olcsob- ban is előállíthassa az aranyitalt, s minthogy a nagy tömeg oly igen könnyen elamithato s hiszekeny, e szerint a következő pótaranytal is megelegetett, mely körülbelül épen any- nyira hasonlított a valódi arany-italhoz, mint a burgundia repából készült fűgekavé a va- lódi finom cubához vagy moccához.

Egy ilyen pótaranytal receptje követ- kezőleg volt összeállítva: Vegyünk nemes ökör- fark kóró-gyökeret oly időben, midőn jupiter es venus az égen jó konstallatióban vannak, mehfűvet és sellakot s készítsünk ebből az előirt szabályok szerint folyadékot. Ha e fo- lyadékot uj cserépedénybe tesszük s az arany- műves egy forint értékű aranydarabot tesz bele, forraljuk fel s kész az aranyital, mely a szívet megerősíti s azért minden tisztátalan- ségtől megszabadítja.

Ki nem juthat aranyhoz, elég, ha izzó aczelt vessz s azt kilenczszer beemártja a vízbe, s a vizet a betegnek adja. A drága- gyöngy, korall a nyakon hordva, némileg pó- tolják az aranyitalt, ugymint a borostyánkő fűstje is, különösen az által, hogy képesek a gonosz szellemeket eluzni, s a tőlük származó nyavalyatörést meggyógyítani. Előretett vaka- ndok vagy csukamaj szüntén hasonló erede- nyeket okoz, de a valódi aranyitallal egyik sem versenyezhet.

Ha ilyeneket olvasunk, megkönnyebűlten sahajunk fel: „Hál istennek! hogy már regen tul vagyunk ama babonások sötét korán!“ — pedig dehogy vagyunk! — benne vagyunk nyakig-fülig — tekintünk csak végre a legko- molyabb hírlapok hírdetéseim s azonal meggyőződünk, hogy csak ugy hemzseg- nek a csodaszerektől es csak azon kell bá- mulnunk, hogy még csak egy kopasz, melbe- teg, vagy rut ember létezik a világon, csak az az egy különbség van a „ régi jó idők“ aranyitálai es a mai csodaszerek közt, hogy a régiek bevették az aranyat, a mostaniak pe- dig kiadják számtalan reszint egészen hazon- talan, reszint pedig ártalmas csodaszerekert. Ez ismét csak egyik bizonyítéka annak, hogy „semmi sem uj a nap alatt.“

Felolós szerkesztő: GÁSPÁR IMRE Kiadó tulajdonos: KUTASI IMRE.

